

نگاهی به

موسیقی قشقای

www.ketab.ir

نویسنده:

هومان نجفی

سرشناسه	: نجفی، هومان، ۱۳۶۹-
عنوان و نام پدیدآور	: نگاهی به موسیقی قشقایی / هومان نجفی.
مشخصات نشر	: شیراز: قشقایی، ۱۳۹۹.
مشخصات ظاهری	: ۷۴ ص.
شابک	: ۹۷۸-۶۰۰-۷۵۲۸-۷۳-۰
وضعیت فهرست نویسی	: فیبا
موضوع	: قشقایی -- موسیقی و آواز
موضوع	: Qashqa'i (Turkic people) -- Songs and music
موضوع	: موسیقی
موضوع	: موسیقی محلی ایرانی -- پارتیسون
موضوع	: Folk music -- Iran-- Scores
موضوع	: Violin music -- Scores and parts
رده بندی کنگره	: M ۱۸۲۰
رده بندی دیویی	: ۷۸۹/۹۳
شماره کتابشناسی ملی	: ۷۳۴۷۹۶۱
وضعیت رکورد	: فیبا

موسیقی قشقایی

نویسنده: هومان نجفی

ناشر: انتشارات قشقایی

نوبت چاپ: اول، ۱۴۰۰

شابک: ۹۷۸-۶۰۰-۷۵۲۸-۷۳-۰ □ تیراژ: ۱۰۰۰ نسخه

طرح جلد: سبا حسینی

چاپ و صحافی: پورسهراب

قیمت: ۴۰ هزار تومان

مرکز نشر: شیراز، خیابان پیروزی، انتشارات قشقایی، تلفن: ۰۷۱۳۲۲۴۵۴۰۱

مرکز پخش: انتشارات تخت جمشید - انتشارات نگارستان ادب

Web Site: www.parsnashr.ir
E-mail: nashershiraz@yahoo.com

فهرست

۲.....	معصوم
۵.....	گدن آغورال
۸.....	گوشه‌ای از جنگنامه
۱۰.....	زارنجی
۱۲.....	باش گرایل
۱۴.....	کچ ایوز
۱۵.....	خسرو
۱۶.....	جیران جیران
۱۸.....	جنگنامه
۲۳.....	شیرعلی مردان
۲۵.....	گذرگاه هلی متوسط و تند بنام پا بردار
۲۹.....	صمد
۳۰.....	صمصام
۳۱.....	لای لای
۳۴.....	لالا
۳۵.....	مظاهر بگ
۳۶.....	سحر آوازی

مقدمه

موسیقی در میان قوم قشقایی نقش‌های متنوع و گسترده‌ای دارد چنانچه از مراسم شادی و عزا تا محفل‌های دورهمی با ساز و آواز همراه است و موضوعاتی مانند غربت، جدایی از وطن و لایایی‌ها از جمله‌ی آن هاست. اما در این میان در فراز و نشیب تاریخ بسیاری از آهنگ‌ها به کلی فراموش و برخی نیز تنها نامی از آنها مانده است. نوازندگان در میان قشقایی‌ها در سه گروه بوده‌اند:

الف - عاشیق‌ها: عاشیق‌ها در نیم قرن اخیر، در میان ایل قشقایی از حضور دائم برخوردار نبوده‌اند و اندک اندک هنرشان را رها کرده، روز به روز از تعداد آنها کاسته شده است به طوری که اکنون تنها معدودی از خانواده‌های عاشیق در ایل وجود دارند.

ب - چنگیان: موسیقی «قومی» قشقایی در میان چنگیان رایج است. چنگیان نوازندگان «کرنا» و «ساز» و «نقاره» هستند. این هنرمندان معمولاً در عروسی‌ها و جشن‌ها می‌نوازند. چنگی‌ها مانند عاشیق‌ها از مردم محروم و زحمتکش ایل هستند، و در سال‌هایی که عروسی در ایل بیش‌تر باشد، وضع اقتصادی آنها هم بهتر است.

ج - ساربانان: ساربانان آهنگ‌های قومی ایل را با «نی» می‌نوازند. «نی» در میان مردم ایل، سازی قدیمی و شناخته شده است. ترانه‌های عاشیق‌ها و چنگیان به زبان ترکی قشقایی است ولی ساربانان با زبانی غیر از ترکی قشقایی می‌خوانند که به آن «کوروشی» می‌گویند و شبیه زبان پهلوی است ولی به علت در اقلیت بودن این گروه، در حال از میان رفتن است. [بیست مقام فارس محمدرضا درویشی]

چیزی که امروزه به عنوان موسیقی قشقایی ترکی می‌شناسیم بخش عمده آن حاصل از تحقیق و تلاش‌های استادان گرگین‌پور بوده که در چند آلبوم منتشر گردید و از آن پس منبعی جامع و بالارزش در موسیقی قشقایی بود که هنرمندان و هنرجویان تا امروز از آن بهره برده‌اند. آنچه از این میراث گران‌بهای استاد گرگین‌پور برآمد حفظ موسیقی اصیل قشقایی بود که امکان داشت بخش دیگری از آن نیز فراموش گردد که با تلاش‌ها و زحمات این استاد به عنوان میراثی ارزشمند به جای ماند که علاقه‌مندان به موسیقی قشقایی از آن پس با گوش دادن و تمرین آن موسیقی را فرا گرفته‌اند و این روند تا به امروز ادامه داشته است. من در این کتاب در تلاش برای تسهیل روند آموزش و انتقال این موسیقی به نگارش این آهنگ‌ها بر آمدم برای نگارش نت‌ها از آلبوم‌های هجران غریب و صنم ترکمن صحرا استفاده کردم که بی‌تردید زیر نظر استادی آگاه به هر دو موضوع موسیقی

ممکن خواهد بود. گرچه معتقدم با استفاده صرف از نت‌ها نمی‌توان دین موسیقی را ادا کرد بنابراین باید از نت به عنوان ابزاری در کنار آموزش از طریق شنیدار بهره برد. از این رو طی نگارش نت‌ها و انتقال هرچه بهتر اصل مطلب از علائمی در نگارش استفاده کرده‌ام که لازم به توضیح است. در نگارش سبک نت نگاری موسیقی غربی یا ایرانی مد نظرم نبوده است بلکه صرفاً علائمی که انتقال مطلب با آنها را آسان‌تر می‌نمود را انتخاب کرده‌ام که در پی به توضیح آنها خواهم پرداخت.

در نهایت از استاد بهرام رستگار که با راهنمایی‌هایشان مرا در این امر یاری کردند تشکر می‌کنم.

نظر و پیشنهادهای خود را از طریق ایمیل زیر با ما در میان بگذارید.

HUMAAN.NAJAFI@YAHOO.COM

www.ketab.ir